

Annes reise

Er det mulig å nå et bærekraftig samfunn? Gjennom å følge Annes reise kan du oppleve hvordan hennes handlinger fører til samfunnsendring.

Historien er skrevet av Ducky for å demonstrere hvorfor dine personlige handlinger er viktige. Klimadataene er hentet fra Duckys digitale plattform for bærekraftsengasjement og er basert på verdensledende klimaforskning fra NTNU.

Gjennom historien får du oppleve hvordan Anne endrer eget liv og adferd innen forbruk av varer, mat, transport og energi. Samtidig vil du få innsikt i hvordan hennes handlinger får en langt større påvirkning enn først antatt når flere følger i hennes fotspor og etterspørselen etter bærekraftig politikk og industri øker kraftig.

Historien demonstrerer hvordan det er essensielt at vi bygger en kultur rundt bærekraft og integrerer det inn i våre hverdagsliv enten det er i familien, på skolen, på jobb, i politikken, i nabolag eller samfunnet som helhet.

Foto: Court Prather/ Unsplash

Vi kan oppleve hvordan alle klimagassutslipp kan spores tilbake til oss som enkeltpersoner og vårt forbruk av varer og tjenester. Det betyr at du og jeg og alle enkeltpersoner har en mye større påvirkningskraft enn vi ofte tror. Vi kan spille en positiv rolle for å endre samfunnet og det trenger verken være vanskelig eller komplisert. Men det krever at vi handler nå og tar ansvar for planeten vår for å skape en bedre fremtidsutsikt for oss og fremtidige generasjoner.

Annes liv i dag

Anne lever et godt liv. Hun er lykkelig gift, har to vakre døtre og en interessant jobb. Hun har reist jorden rundt og opplevd mye før hun slo seg til ro. Alt burde vært såre vel. Men nå kjenner hun på en stadig voksende uro. Været er ikke lenger som det var i barndommen.

I nyhetene leser hun stadig om den globale oppvarmingen. Vi slipper ut stadig mer klimagasser i atmosfæren. De siste 40 årene har 60 prosent av verdens dyreliv blitt utryddet, ifølge WWF. En fersk FN-rapport viser at en million av anslagsvis åtte millioner dyre- og plantearter er truet av utryddelse.

Situasjonen virker håpløs. Hvorfor fortsetter utslippene å øke? Hvorfor tar ikke politikerne ansvar for denne krisen?

Problemet er for stort. Ett menneske kan ikke ordne opp i disse enorme miljøproblemene. Dette kan ikke vi gjøre noe med, sier vennene til Anne.

Dette klarer ikke Anne å slå seg til ro med. En kveld finner hun en klimakalkulator på nett og legger inn sine tall. Resultatet får henne til å våkne opp: 17 tonn CO₂ i året - bare for Anne alene! Tre tonn over det norske gjennomsnittet, 12 tonn over det globale gjennomsnittet og 16 tonn mer enn det vi vil kunne slippe ut i 2050!

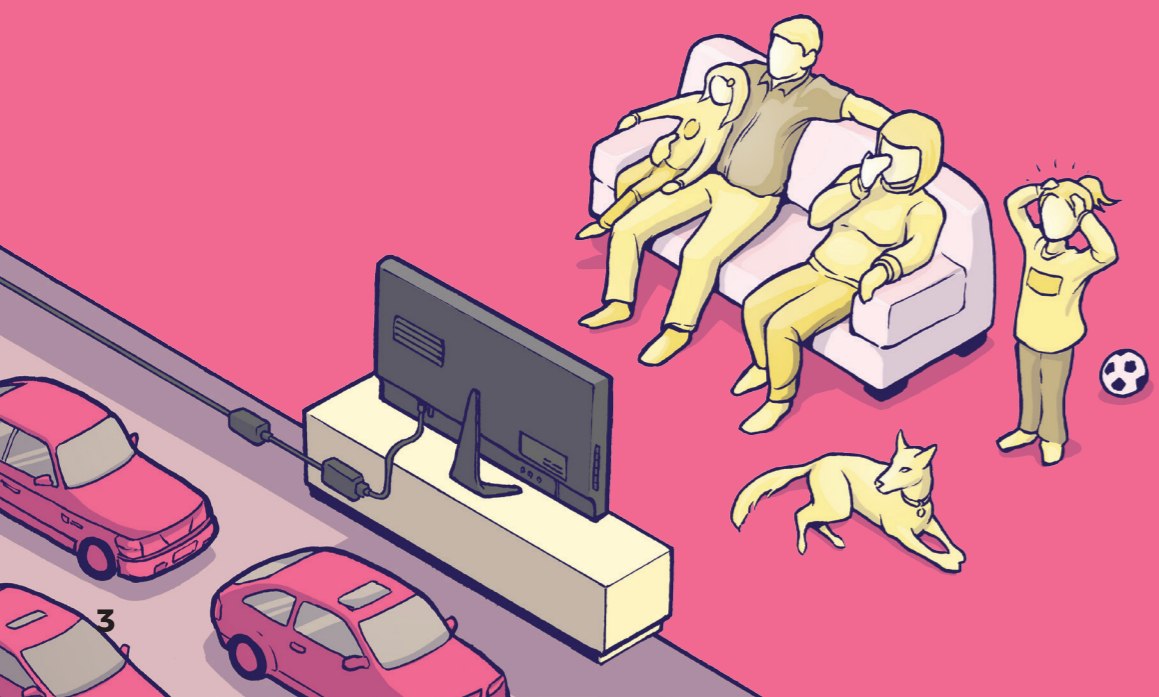
Hvordan er det mulig?

Jo, Anne elsker å shoppe, familien reiser på ferie hvert eneste år med fly og hver dag starter hun med en lang og deilig dusj. Og kjøtt spiser familien daglig. Dette er aktiviteter som fører til global oppvarming.

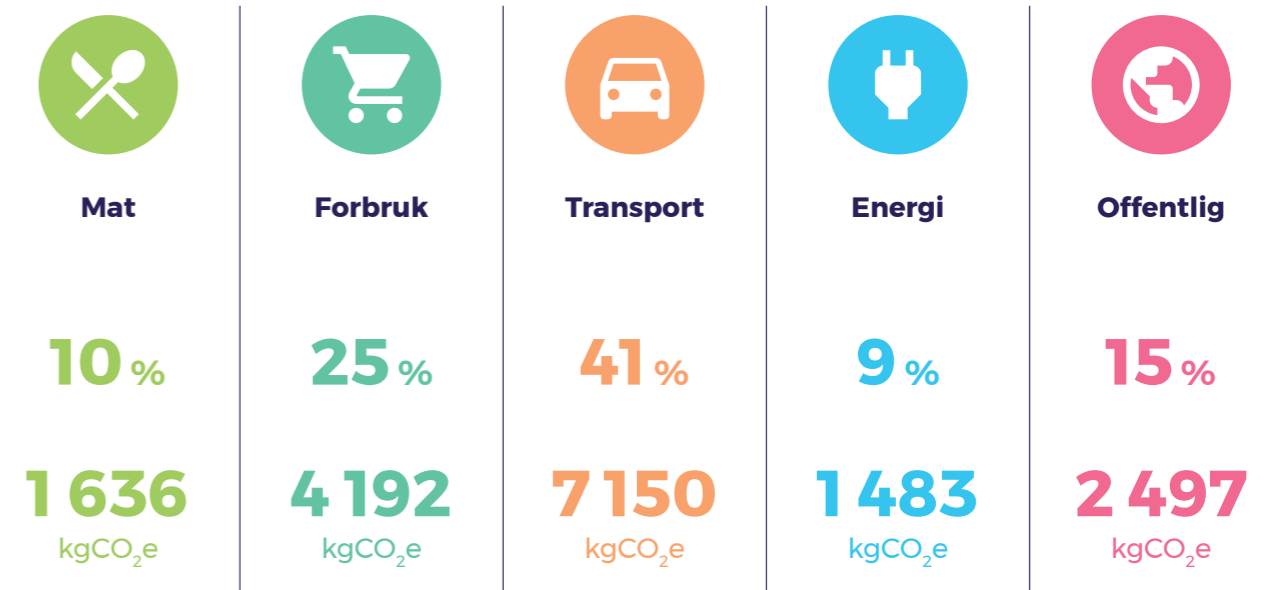
**Sjekk ut ditt eget fotavtrykk på:
<https://footprint.duckytest.no/>**

Annes fotavtrykk i dag

- Familiens totale inntekt: 1,2 MNOK
- Familiemedlemmer: 2 voksne og 2 barn
- **FORBRUK:** Reparerer sjelden ting og elsker shopping
- **MAT:** Elsker kjøtt
- **ENERGI:** Hus 190 kvadratmeter, 10 minutters dusjer
- **REISER:** 2 reiser til Europa og 2 globalt per år

Illustrasjon: Skurktur.

Beregningen er gjort med klimakalkulatoren til Ducky og representerer fotavtrykket til en gjennomsnittlig norsk person. Finn ditt eget fotavtrykk ved å besøke www.ducky.eco.

Mat

Anne bestemmer seg først for å kutte ut kjøtt, spise mindre melkeprodukter og velge kortreist mat. Et vegetarisk kosthold er uten tvil det beste for klimaet, for kjøttproduksjon er svært energikrevende. Men Anne var litt bekymret: Hva ville familien og vennene si til dette?

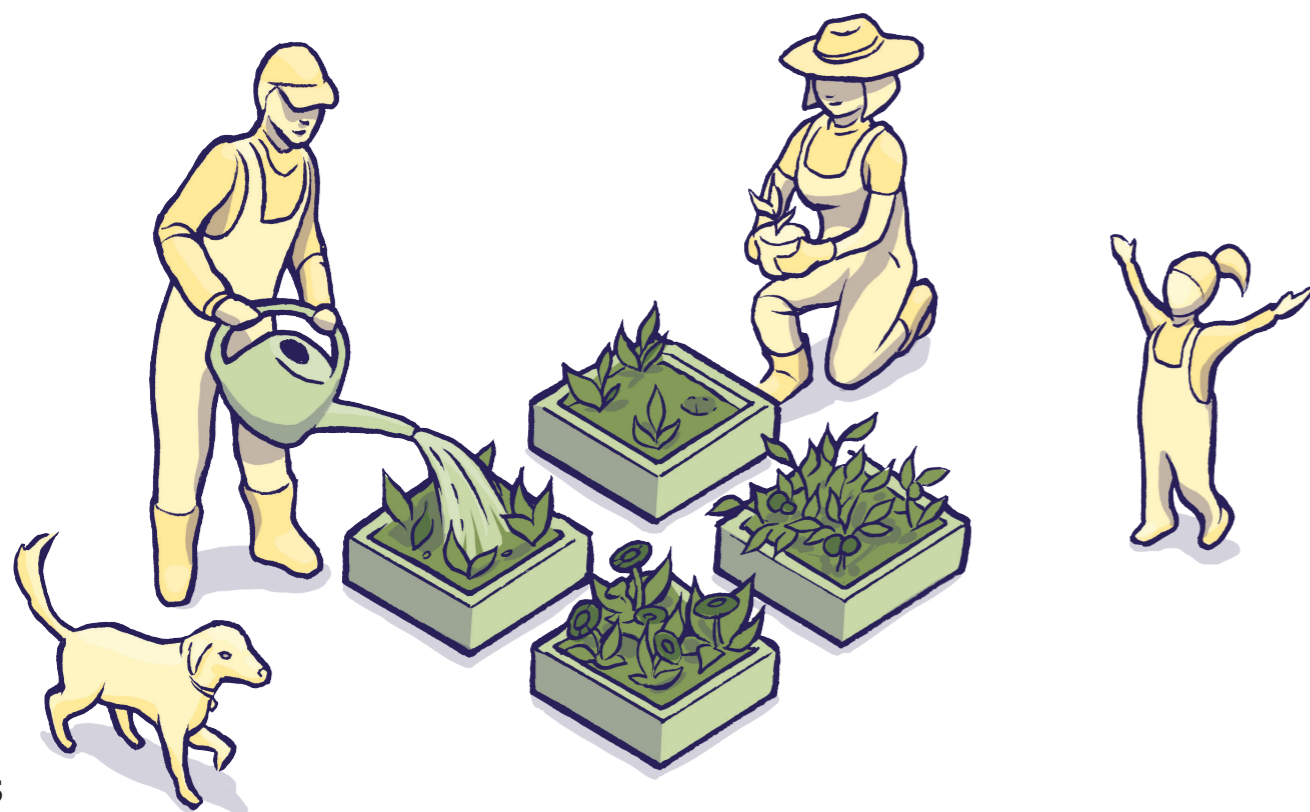
Til hennes store forundring ble denne "nyheten" tatt godt imot og flere av hennes venner lot seg inspirere og fulgte etter hvert Annes eksempel.

Deretter bestemmer Anne seg for å kaste mindre mat. Hun lager nye retter av matrester. Det som ikke lar seg gjenbruke havner i komposten. Hagen blir hennes nye hobby - her dyrker hun grønnsaker og planter bærbusker. Barna fryder seg over tomater som modnes i vinduskarmen og hele familien trives med sin nye livsstil.

Anne er ikke alene. Over hele verden kjemper nå folk imot det industrialiserte landbruket med monokulturer, sprøytemidler og kunstgjødsel. Et bærekraftig landbruk er under utvikling.

Politikere blir nå valgt fordi de kjemper for å redusere forurensing, forby sprøytemidler og berge insektene. Folk velger kortreist frukt og grønnsaker. Global shipping av frukt og grønnsaker blir forbundet med skam. Selv om utvalget i butikkene ikke er så stort lenger, så er maten sunnere og bedre.

Dette merkes på folkehelsen. Færre får livsstilssykdommer.

Viktige forbedringer

Sluttet å spise kjøtt og melkeprodukter.

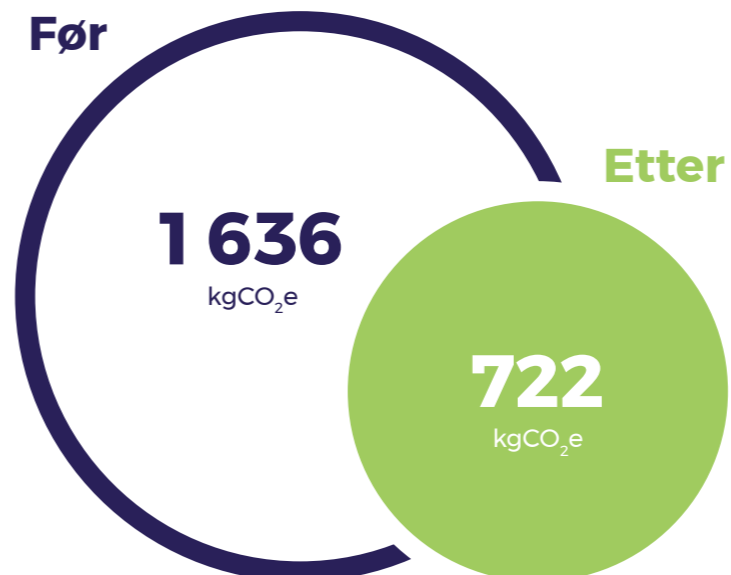
Sluttet å kaste mat.

Begynte å dyrke noe mat selv.

Begynte å velge kortreist økologisk mat.

Reduksjonen i fotavtrykket til Anne er basert på følgende:

Endring i matvaner

Hvor mye spiser du?
Gjennomsnittlig

Hvor ofte spiser du kjøtt?

Jeg elsker kjøtt → **Vegetarianer**

Hvor mye meieriprodukter spiser du?

Spiser som folk flest → **Spiser ikke meieriprodukter**

Hvor mye mat kaster du?

Som gjennomsnittet → **Spiser opp alt**

Forbruk

Julefreden har senket seg. Anne sitter i godstolen sin og tenker over hvordan familiens liv har endret seg. Før brukte gaveberget under juletreet å være enormt. Bare gavepapiret fylte minst en søppelsekk. Slik er det ikke lenger.

Det er lenge siden Anne sluttet å kjøpe billige gaver med kort varighet. Nå kjøper hun bare kvalitetsvarer med bruksverdi. De aller fleste i Norge har det de trenger – skap og skuffer er allerede fulle. Derfor er også brukmarkedet i Norge svært godt. Her finner Anne gaver som hun ikke har råd til å kjøpe nye. Anne har også blitt mye flinkere til å ta vare på tingene sine. Å reparere har blitt en ny hobby.

Anne liker den nye delingsøkonomien som har vokst fram. Hvorfor kjøpe nytt når man kan leie? Hun jobber selv i klesbransjen, og er svært fornøyd med at hun har klart å få ledelsen til å satse på utleie av klær fremfor salg. Det har vist seg å være både bærekraftig og lønnsomt.

Over hele verden sprer den sirkulære økonomien seg.

Anne sin nye livsstil er også bra for familiens økonomi. Derfor kan hun redusere arbeidstiden med 30 prosent og familien har fått en mye roligere hverdag. Dette setter alle stor pris på. Stressnivået har gått drastisk ned.

Viktige forbedringer

Reduserte forbruk og inntekt med 30%.

Begynte å reparere ting som lot seg reparere, før hun kjøpte nytt.

Begynte å kjøpe brukt framfor nytt, eller produkter av høy kvalitet fra bærekraftige produsenter.

Begynte å resirkulere så mye som mulig.

Prioriterte å bruke penger på tjenester framfor produkter.

Støttet utvalgte gode formål, framfor å kjøpe nye produkter.

Før

4 192
kgCO₂e

Etter

1 848
kgCO₂e

Reduksjonen i fotavtrykket til Anne er basert på følgende:

Endring i forbruksvaner

Hvor mye donerer du til gode formål?
(gjennomsnitt per måned)
0 NOK → **2000 NOK**

Hvor ofte velger du kvalitetsprodukter?
Av og til → **Alltid, om mulig**

Hvor ofte reparerer du slitte/ødelagte ting?
Sjeldent → **Alltid, om mulig**

Hvor ofte velger du etisk og miljøvennlig når du handler?
Av og til → **Prøver alltid å finne etisk alternativ**

Velger du tjenester framfor produkter?
Som folk flest → **Elsker kultur og tjenester**

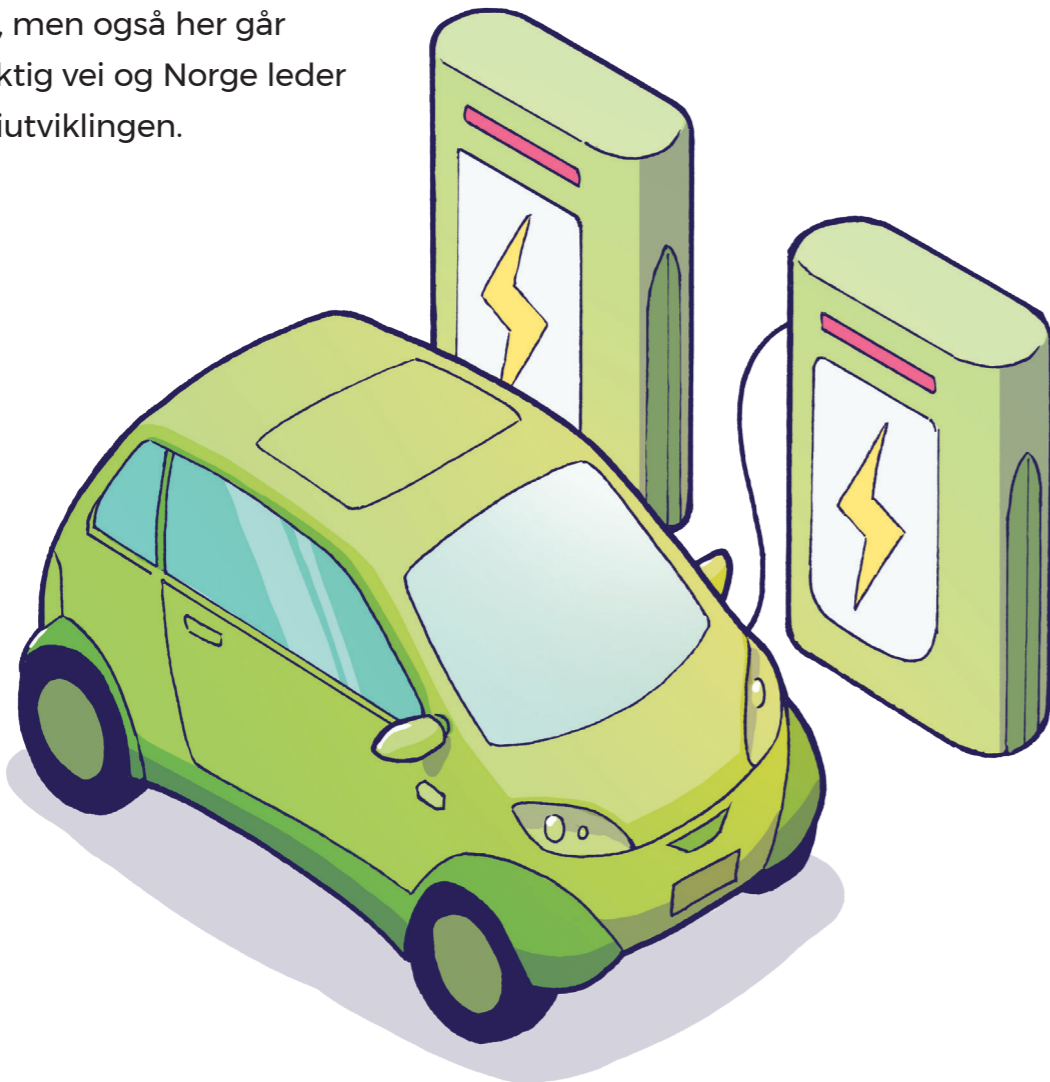
Transport

Luften føles ren og klar når Anne sykler til jobb. Det står ikke lenger biler og stamper i kø i rushtiden. – Avkarboniseringen av transportsektoren har virkelig endret samfunnet vårt, tenker hun.

Over hele verden har fossilt drivstoff i bilparken blitt erstattet med fornybar elektrisitet og hydrogen, og luftforurensing har gått ned. Det har kommet nye, bærekraftige og plass-besparende kjøretøy. Droner er et vanlig syn. Verdens byer har gått gjennom en voldsom smart transformasjon. Veier og parkeringsplasser har blitt erstattet med grønne og blå lunger som både er effektiv klimatilpasning og til stor glede for alle innbyggerne og byenes dyreliv.

Færre kjører nå til jobb. I stedet velger folk kollektivt eller sykkelen. Mer fysisk aktivitet har hatt en positiv innvirkning på folkehelsen.

Ferieturer til fjerne strøk er historie for Anne familie. De velger reiser med toget framfor fly og ferierer mer og mer i nærområdet. Stadig flere fly erstatter fossilt brensel med ren fornybar energi, men den grønne revolusjonen i lufta tar tid. Det gjør også transformasjonen til havs, men også her går utviklingen riktig vei og Norge leder an i teknologiutviklingen.

Viktige forbedringer

Begynte å sykle til jobb.

Begynte å dele elektrisk bil med naboene for fritidskjøring.

Bare én togferie i året.

Bare én flyreise i Europa i året.

Før

7150
kgCO₂e

Etter

976
kgCO₂e

Reduksjonen i fotavtrykket til Anne er basert på følgende:

Endring i transportvaner

Antall kilometer fra ditt hjem til jobb/skole:

10 km

I en typisk uke, hvor ofte kjører du bil til og fra jobb/skole?

5 ganger

0 ganger

I en typisk uke, hvor mye reiser du til fritidsaktiviteter (handling, besøk, hobbyer, etc.)?

20 km - Kollektivt

0 km - Kollektivt

20 km - Samkjøring

0 km - Samkjøring

100 km - Fossil bil

17 km - Elektrisk bil

Omtrent hvor mye har du reist på lengre turer/ferier de siste 12 måneder?

400 km - Bil

400 km - Bil

200 km - Tog/buss

700 km - Tog/Buss

17 000 km - Fly

3 000 km - Fly

Energi

Det hele startet med en varmepumpe. Deretter installerte Anne solceller på taket og det ene tok det andre. I dag lever familien i et pluss-hus, som nesten ikke bruker energi på oppvarming og kjøling. Den energien familien ikke produserer selv, kjøper de fra nabolagets lokale energinett. Dette styres effektivt av kunstig intelligens. Store kontroversielle nasjonale nettutbygginger er for lengst historie.

Annes familie deler nå hjem med en annen familie. De lager mat sammen og deler på husarbeidet. Bokollektiv har blitt en vanlig måte å leve på og det har styrket samholdet i samfunnet.

Anne er stolt over at hun sammen med millioner av andre over hele verden klarte å presse fram en bærekraftig endring. Sammen klarte de å få politikere og næringsliv til å ta ansvar og til å iverksette helt nødvendige tiltak for å få verden på rett kurs.

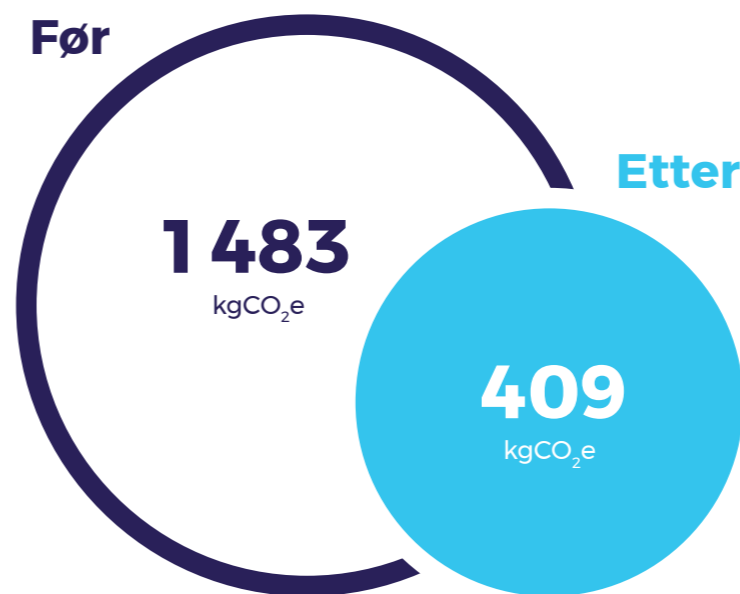
Det aller viktigste som har skjedd er at fossil energi har blitt erstattet med fornybar energi, 100 prosent.

Det betyr at Annes fotavtrykk for mat, energi, transport og forbruk nå er redusert til nesten null. Dette fordi alle produkter og tjenester nå kan bli produsert uten CO₂-utslipp.

Viktige forbedringer

- Deler hus med en annen familie og har redusert bolig-areal fra 190 til 100 m
- Forbedret isolasjon i huset.
- Installerte varmepumpe og solcellepanel.
- 5 minutters dusjer.
- Sparte varmtvann.
- Reduserte innetemperaturen til 18 grader.

Reduksjonen i fotavtrykket til Anne er basert på følgende:

Endring i energivaner

- Lengde per dusj: **10 minutter** → **5 minutter**
- Hvor ofte sparer du vann utenom dusjing? **Av og til** → **Alltid, om mulig**
- Hvordan vasker du klær og oppvask? **Tenker ikke over det** → **Fyller alltid opp maskinen**
- Hvor ofte tørker du klær ute? **Av og til** → **Alltid, om mulig**
- Hvor ofte skrur du av lys du ikke bruker? **Gjennomsnittlig** → **Alltid**
- Hvor bevisst er du på energibruk fra duppedingser? **Vet ikke** → **Reduserer strømbruk, unngår standby**

Annes nye fotavtrykk

Anne har redusert fotavtrykket sitt fra 16 958 til 6 452 kg CO₂e i året. Det aller viktigste var derimot at hun var del av en større internasjonal bevegelse som krevde et bærekraftig nullutslippssamfunn. Med sine krav fikk de individer, politikere og næringslivet til å våkne opp og til å gjennomføre den store grønne transformasjonen. Nå kan Anne og resten av verden leve gode liv uten store CO₂-utslipp og uten å forbruke mer ressurser enn kloden kan tilby.

Før

16 958
kgCO₂e

Etter

6 452
kgCO₂e

Mat

11%

722
kgCO₂e

Forbruk

29%

1 848
kgCO₂e

Transport

15%

976
kgCO₂e

Energi

6%

409
kgCO₂e

Offentlig

39%

2 497
kgCO₂e